

Κυρίες και Κύριοι,

Κλήθηκα να σας παρουσιάσω απόψε ένα βιβλίο και μάλιστα παιδικό ενώ θεωρώ τον εαυτό μου τελείως αναρμόδιο, καθόσον ποτέ δεν έχω ασχοληθεί με τέτοιου είδους θέματα. Θα μου ήταν πανεύκολο από την μια να αναλύσω λεπτομερώς ένα αρχαιολογικό θέμα που με αφορά σαν επιστήμονα και πολύ δύσκολο από την άλλη να προσεγγίσω με πληρότητα ένα παιδικό βιβλίο. Πώς να αρνηθώ όμως την εξαιρετική τιμή που μου έκαναν οι δύο συγγραφείς, τους οποίους εκτιμώ βαθύτατα για την προσφορά τους στην αποκάλυψη και την συντήρηση του αρχαίου θεάτρου της Λάρισας. Για αυτό σας παρακαλώ να είστε λίγο επιεικής μαζί μου.

Οι συγγραφείς του βιβλίου είναι : η Στέλλα Μπλάντα, τοπογράφος μηχανικός και συντηρήτρια αρχαιοτήτων και έργων τέχνης. Έχει εργαστεί στην συντήρηση του αρχαίου θεάτρου και στην μελέτη της αποκατάστασής του. Δεύτερος συγγραφέας είναι ο Δημήτριος Καραγκούνης, αρχιτέκτων μηχανικός με μεταπτυχιακές σπουδές στις ειδικές κατασκευές. Είναι προϊστάμενος του τμήματος έργων και μελετών της Εφορείας Αρχαιοτήτων Λάρισας. Ο Δημήτρης Καραγκούνης έχει συνεργασθεί μαζί μου πάνω από 30 χρόνια όχι μόνο στο αρχαίο θέατρο αλλά και σε άλλα μεγάλα αρχαιολογικά έργα όπως στην Περραιβική Τρίπολη, στο Ασκληπιείο Τρίκκης, στο Πετρόπορο των Τρικάλων και στην Γυρτώνη της Λάρισας. Για εμένα δεν ήταν μόνο ο στενός μου συνεργάτης στον επιστημονικό τομέα, δεν ήταν με άλλα λόγια το δεξί μου χέρι αλλά και τα δύο μου χέρια στο τιτάνιο έργο της αποκάλυψης του αρχαίου θεάτρου Λάρισας. Τον γνωρίζω πολύ καλά σαν ένα αγαπητό φίλο και ένα σπουδαίο άνθρωπο.

Το βιβλίο εικονογραφήθηκε θαυμάσια από τον Γιάννη Πέτρου, γραφίστα – εικονογράφο με μεγάλη εμπειρία στον σχεδιασμό και επιμέλεια εκδόσεων. Εργάστηκε ως art director στο γραφιστικό τμήμα του εικαστικού κέντρου Λάρισας – μουσείο σύγχρονης τέχνης.

Το βιβλίο έχει τον τίτλο : Ένα παραμύθι, ολόκληρη ιστορία, αρχαίο θέατρο Λάρισας.

Όταν ένα παιδί μπαίνει σε ένα βιβλιοπωλείο και πιάνει για πρώτη φορά ένα βιβλίο της ηλικίας του εκείνο που το προσελκύει περισσότερο είναι το εξώφυλλο και ο τίτλος του. Εδώ έχουμε ένα θαυμάσια δεμένο βιβλίο με μια περίφημη εικονογράφηση και ένα τίτλο που έντονα θα το προβληματίσει. Ένα παραμύθι μπορεί να μιλάει για το αρχαίο θέατρο και να είναι ταυτόχρονα και ιστορία; Αυτό θα του κεντρίσει ασφαλώς το ενδιαφέρον του για να το φυλλομετρήσει. Αλλά μήπως το αρχαίο θέατρο της Λάρισας δεν άρχισε σαν παραμύθι και σαν όνειρο; Δεν είχε στα σπλάχνα του κρυμμένη μια πανέμορφη και πλούσια ιστορία, που συνέβη στο μακρινό παρελθόν, η οποία όμως παρόλα τα δεινά που έχει υποστεί δεν έσβησε από τα θεμέλια των πολυκατοικιών και του δρόμου; Η αποκάλυψή του είναι μια ολόκληρη ιστορία που γράφτηκε με χρυσά γράμματα στα χρόνια τα δικά μας. Η ιστορία του βέβαια θα συνεχίσει να γράφεται και στις μελλοντικές γενεές.

Στη συνέχεια το παιδί θα αρχίσει να το φυλλομετράει. Φυσικά τα ματάκια του θα πέσουν στις θαυμάσιες εικόνες του. Η εικονογράφηση θα το προΐδεάσει και θα το οδηγήσει στο να διαβάσει προσεκτικά και το περιεχόμενο του, που κινείται ανάμεσα στην μυθολογία και στην πραγματικότητα.

Οι πρωταγωνιστές είναι δύο παιδάκια, η Κλειώ και ο Αχιλλέας. Τα ονόματα δεν είναι καθόλου τυχαία. Η Κλειώ είναι η μούσα της ιστορίας και ο Αχιλλέας ο αγαπημένος μυθικός ήρωας των παιδιών από το σχολείο και όχι μόνο. Μέχρι εδώ είναι η μυθοπλασία των συγγραφέων. Από εκεί και πέρα αρχίζει η ιστορία. Όλη η υπόθεση εξελίσσεται σε ένα πραγματικό και συγκεκριμένο χώρο, το αρχαίο θέατρο της Λάρισας. Τα παιδιά θα μπορούσε να είναι τα δικά μας παιδιά, τα εγγονάκια μας, οι μαθητές μας που όλοι γνωρίζουμε ότι επισκέπτονται τακτικά το αρχαίο θέατρο στα πλαίσια εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Τα παιδιά συναντιούνται τυχαία στο χώρο του αρχαίου θεάτρου, γίνονται αμέσως φίλοι μέσα στα πλαίσια αυθόρμητης παιδικής οικειότητας, που νιώθει το ένα για το άλλο, και ανταλλάσσουν τις πρώτες εντυπώσεις για το μεγαλειώδες μνημείο. Ο υπεύθυνος του αρχαίου θεάτρου τους περιγράφει την ιστορία του, τα υλικά κατασκευής του, κάτι που κάνει ιδιαίτερη εντύπωση στον Αχιλλέα. Η Κλειώ δε ενθουσιάζεται με την σκηνή, τα παρασκήνια και την ορχήστρα, όπου χόρευαν οι ηθοποιοί και συζητά με τις συμμαθήτρίες της για τα χρόνια τα παλιά που γίνονται εδώ θεατρικές παραστάσεις. Στις συζητήσεις των παιδιών είναι ολοφάνερη η ιδιοσυγκρασία τους. Βλέπει στα αγόρια να εντυπωσιάζονται από το αρχιτεκτόνημα και τα κορίτσια να τυπώνουν μέσα στην ψυχούλα τους τις αρχαίες παραστάσεις.

Η Κλειώ και ο Αχιλλέας κλείνουν ραντεβού την άλλη μέρα, που είναι Σάββατο, να συναντηθούν στο αρχαίο θέατρο. Σημαδιακό το όνειρο της Κλειώς που ονειρεύεται εκείνο το βράδυ τον εαυτό της με ντυμένο αρχαίο κοστούμι να βγαίνει από την σκηνή του αρχαίου θεάτρου, να κατευθύνεται στην ορχήστρα και να παίζει το ρόλο της.

Το Σάββατο είναι μια καθημερινή μέρα για τους Λαρισαίους που πηγαινοέρχονται στην οδό Βενιζέλου, περνούν μπροστά από το αρχαίο θέατρο και πίνουν τον καφέ τους στα καταστήματα που υπάρχουν εκεί. Τα δύο παιδιά συναντιούνται μελετημένα και υποψιασμένα από το σπίτι τους για τα επιμέρους τμήματα και την μεγαλοπρέπεια του μνημείου. Εδώ είναι η σκηνή, εκεί η ορχήστρα, να το κοίλο με τα εδώλια, παραπάνω το διάζωμα και το επιθέατρο. Δεξιά - αριστερά οι πάροδοι με τους αναλημματικούς τοίχους.

Ευρηματικός από τους συγγραφείς ο ρόλος του παππού του μικρού Αχιλλέα που εξιστόρησε στον εγγονό του πως ήταν ο χώρος εδώ πριν την αποκάλυψη του αρχαίου θεάτρου. Ο Αχιλλέας μετέφερε αυτή την ιστορία στην Κλειώ, η οποία έμεινε έκθαμβη και μέσα στα μάτια της και την άδοξη ψυχούλα της ζωγραφίσθηκε ο τίτλος του βιβλίου : Ένα παραμύθι, ολόκληρη ιστορία.

Η επίσκεψη των παιδιών στο αρχαίο θέατρο, τελειώνει με γέλια και χαρές, που το πλημμύρισαν από άκρη σε άκρη. Ονειρεύονται τώρα το μέλλον τους. Ο Αχιλλέας θέλει να γίνει μηχανικός που θα δουλεύει στα μνημεία και η Κλειώ ηθοποιός σε αρχαίες παραστάσεις.

Το βιβλίο που παρουσιάζει και εκτός από την ψυχαγωγία της παιδικής ψυχής, με την αρχαία σημασία της λέξης, προσφέρει γνώσεις, απορίες, αφορμή για περαιτέρω συζητήσεις, περηφάνεια για τα παιδιά της Λάρισας και άλλα πολλά. Είναι με άλλα λόγια ένα βιβλίο όχι μόνο για την βιβλιοθήκη του σπιτιού τους αλλά αποτελεί και ένα κεντρί για

τα παιδιά όλης της χώρας να ενδιαφερθούν με αφορμή το αρχαίο θέατρο της Λάρισας περισσότερο για τα μνημεία και την τοπική τους ιστορία. Έτσι είναι και ένα άριστο όπλο στα χέρια των εκπαιδευτικών και όσων ασχολούνται με παρόμοια εκπαιδευτικά προγράμματα. Για παράδειγμα θα μπορούσαν πιθανόν οι μαθητές πάντοτε με την καθοδήγηση του εκπαιδευτικού να προχωρήσουν σε δραματοποίηση πάνω σε ένα παρόμοιο θέμα. Νομίζω ότι αυτός είναι και ο στόχος των δύο συγγραφέων. Η φαντασία των παιδιών να καλπάζει από τη μία, όπως ένα παραμύθι, και από την άλλη το βιβλίο να είναι ένα μονοπάτι που με λόγο καθημερινό και εκεί που πρέπει επιστημονικό, να τα οδηγεί στην προσέγγιση της ιστορίας.

Όταν πήρα στα χέρια μου το βιβλίο αυτό και απλώς το φυλλομέτησα αναρωτήθηκα. Καλά ένας γραφίστας μπορεί να κάνει άριστα την δουλειά του, όπως την έκανε. Όμως μια τοπογράφος και ένας αρχιτέκτονας μπορούν να γράψουν ένα παιδικό βιβλίο για ένα τέτοιο θέμα. Όταν όμως το μελέτησα απάντησα ότι ναι μπορούν με θαυμάσιο τρόπο. Γιατί διαθέτουν μεγάλη γνώση για το μνημείο και τεράστιο ενδιαφέρον να μεταλαμπαδεύσουν την εμπειρία τους στις νέες γενιές. Ακόμα είναι πλούσιοι σε ευαισθησίες σε τρόπο ώστε να πλησιάσουν πολύ τις παιδικές ψυχές. Έχουν φαντασία και φυσικά μεράκι, πολύ μεράκι τόλμη και θάρρος για αυτό και θερμότατα τους συγχαίρω και τους εύχομαι το βιβλίο τους να είναι καλοτάξιδο.